

ETENE NEUVOTTELUKUNTA 4/2020

Aika: Torstai 05.11.2020, klo 12.00 – 16.00
Paikka: Skype
Paikalla: Hallamaa Jaana, puheenjohtaja
Kuosmanen Lauri, varapuheenjohtaja
Maija Miettinen, pääsihteeri
Emmi Alatalo, hallinnollinen avustaja
Jäsenet, varajäsenet:
Ahteensuu Marko, Wahlman-Calderara Tuula
~~Aittakumpu Pekka, Mattila Hanna-Leena~~
~~Arja Juvonen, Minna Reijonen~~
Autti-Rämö Ilona, Viitala Juha
Berg Kim, ~~Heidi Viljanen~~
Hautanen Ulla, Gergov Vera
~~Huuskonen Olli, Heikkilä Teppo~~
~~Häyry Matti, Sipola Virpi~~
Moilanen Jukka, Lehto Juho
Myllymäki Kati, ~~Korkeila Jyrki~~
~~Nieminen Liisa, Päivänsalo Pekka~~
Pietilä Anna-Maija, Keskimäki Ilmo
~~Rentola Annika, Söderström Mikael~~
~~Ruuhonen Kirsi, Jaska Siikavirta~~
~~Sariola Jukka, Sari Loijas~~
~~Sanni Grahn-Laasonen, Terhi Koulumies~~
Topo Päivi, Kainulainen Sakari
Uramo Maija, Sulkakoski Sonja
Kutsutut:
Jaana Parviainen

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen työjärjestykseksi

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.00. Esityslista hyväksyttiin työjärjestykseksi.

2. Esitys: Hoivarobotiikan visiot ja nykytila / Jaana Parviainen, yliopistotutkija, dosentti, Tampereen yliopisto

Keskustelussa tuli esiin seuraavia näkökulmia:

- Teknologialla voidaan auttaa hoidollisia toimenpiteitä ja arkielämää, mutta se ei korvaa ihmisen läsnäoloa.

- Eettisten periaatteiden tulee toteutua myös hoivarobotteja kehitettäessä ja niiden toimintaa suunniteltaessa.
- Ajatus hoivarobotista, joka hoitaisi vauvaa, tuntuisi epäinhimilliseltä. Sosiaalisuus ja inhimillisyys rakentuvat toistuvien hoivatehtävien varaan. Tämä tulisi huomioida myös ikääntyvien hoidossa ja hoivassa. Hyödynnetäänkö hoivarobottien käyttämisestä säästyvä aika inhimilliseen kanssakäymiseen.
- Ikääntyneiden hoivan tulee olla yksilöllistä; joku kohta kehossa voi olla kipeä tai arka, tietynlainen hoito voi tuntua epämukavalta. Kuluu vielä pitkä aika, ennen kuin hoivaroboteilla päästään yksilölliseen hoitoon.
- Hoivarobotit voivat soveltua hyvin esimerkiksi lääkkeiden jakelun sairaalassa tai hoivakodeissa tai avuksi kirurgisissa toimenpiteissä.

3. Lausuntopyynnöt

- Käypä hoito –suositus: Monisairas potilas

Keskustelussa tuli esiin seuraavia näkökulmia:

- Tästä potilasryhmästä on hyvin vähän tutkimustietoa.
- On hyvä, että potilasnäkökulma on otettu suosituksessa esiin.
- Monisairaiden potilaiden hoidossa moniammatillinen yhteistyö on tärkeää. Myös sosiaalipuolen huomioiminen olisi tärkeää.
- On tärkeää, että monisairaana potilaan hoidosta otetaan terveydenhuollossa kokonaisvastuu, ettei potilasta jatkuvasti siirretä hoitopaikasta toiseen.
- Sähköiset palvelut saattavat auttaa myös tätä potilasryhmää.
- Sekä terveydenhuollon ammattilaiset, että palvelujen käyttäjät lukevat Käypä hoito –suosituksia. Käypä hoito –suositukset varmistavat osaltaan potilaiden mahdollisuutta yhdenvertaiseen hoitoon hoitopaikasta riippumatta.
- Käypä hoito –suosituksissa voisi olla erillinen eettisiä näkökohtia avaava osio silloin, kun sellainen olisi aiheen kannalta mielekäs.
- Monisairaaksi potilaaksi nimeäminen voi tuntua leimaavalta. Monisairaat ihmiset voidaan nähdä ongelmapotilaina.
- Ikääntyneistä suuri osa voidaan luokitella monisairaiksi. On jo pitkään kannettu huolta siitä, tulevatko ikääntyneiden terveyteen vaikuttavat asiat huomioitua kokonaisvaltaisesti. Tavoitteena on hyvä elämä sairauksista huolimatta.

- Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö: Kulttuurin toimialan eettinen toimielin

Keskustelussa tuli esiin seuraavia näkökulmia:

- Kulttuurin alan eettiselle toimielimelle kaavailtu tehtävä käsitellä valituksia ja kanteluja epäeettisestä menettelystä poikkeava esimerkiksi ETENEn ja TENKin tehtävistä. Tällaisen tehtävän toteuttaminen voi viedä huomattavasti aikaa ja sen suhde mahdollisiin oikeudellisiin prosesseihin on epäselvä.
- Kulttuuri on laaja käsite. On epäselvää, keitä kaikkia toiminta koskisi, sillä se ei ole sidottu esimerkiksi koulutukseen tai ammattinimikkeeseen.

4. ETENEn toiminta

Keskusteltiin ETENEn toiminnasta.

5. Muut asiat

Vastaamon tietomurto

Keskustelussa tuli esiin seuraavia näkökulmia:

- Terveystietoihin liittyvistä tietomurroista on esimerkiksi Yhdysvalloista lukuisia esimerkkejä.
- Vastaamo on ollut eräänlainen edelläkävijä digitaalisissa terapiaratkaisuisissa. Nyt erilaiset digitaaliset ratkaisut ovat selvästi kasvussa.
- Tietojärjestelmissä on selviä puutteita silloin, kun tällaista pääsee tapahtumaan.
- Tulisi pohtia tarkemmin, ovatko esimerkiksi psykoterapiakäynnit sellaista terveystietoa, jonka tulee olla kaikkien potilasta hoitavien tahojen nähtävillä potilastietojärjestelmässä.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.01.

